

MOJE ERASMUS ISKUSTVO U ČEŠKOJ

Tijekom svoga srednjoškolskog i fakultetskog obrazovanja, mnogo sam vremena provela u multikulturalnome društvu sudjelujući na *Erasmus+* razmjenama mladih, volontirajući i putujući. Tijekom studiranja, na drugoj sam godini saznala za *ESN buddy* program pomoću kojeg se domaći studenti sa sveučilišta prijavljuju kao volonteri te tako pomažu *Erasmus* studentima u lakšem snalaženju na novom fakultetu, upoznavanju s gradom i slično. Zahvaljujući tom programu upoznala sam mnogo *Erasmus* studenata i slušajući njihova iskustva, odlučila sam da je vrijeme za korak dalje – prijava na *Erasmus+* studentsku mobilnost.

Glase o kompliciranoj dokumentaciji i gubitku godine nisu me demotivirale. Prije same prijave na *Erasmus+* natječaj, važno je da student pronađe sveučilišta koja imaju sličan program onomu koji postoji na njihovom studiju. Za mene je najveći problem bilo pronaći predmete na povijesti jer se na trećoj godini studija uči uglavnom hrvatska povijest, dok na ruskom, što je moj drugi studij, nisam imala nikakvih problema. Ipak, uspjela sam pronaći sveučilišta na kojima postoje kolegiji vezani uz balkansku, a time i hrvatsku povijest, pa se moj izbor sveo na 3 grada: Brno, Ankara i Varšava. Prevagvalo je Brno iz nekoliko razloga: najbliži kolegiji iz povijesti, studentski grad, pozicija grada u centru Europe i mogućnost putovanja, pristupačne cijene i razumijevanje češkoga jezika. Mobilnost sam isprva prijavila za zimski semestar, ali sam tijekom mobilnosti, već nakon dva mjeseca, odlučila da želim ostati cijelu akademsku godinu.

MASARYKOVO SVEUČILIŠTE U BRNU

Brno je drugi grad po veličini u Češkoj i glavni grad Južnomoravske regije. Broji oko 400 000 stanovnika te je jedan od glavnih centara visokoškolskoga obrazovanja u Češkoj s preko 80 000 studenata i 14 sveučilišta. Prilikom dolaska u grad, smjestila sam se u studentskom domu koji glasi kao jedan od najuređenijih i najpopularnijih je među stranim studentima. Dom se sastoji od tri bloka, menze, sportske dvorane i teretane, te vanjskih sportskih igrališta. Od centra je udaljen oko 2,5 kilometara te je odlično povezan dvjema trolejbusnim i jednom tramvajskom linijom, koje prometuju svakih tri do pet minuta. Upravo sam zbog toga zaboravila na pješačenje koje je bilo dio moje svakodnevice u Zadru. Sobe su se u domu sastojale od male kuhinje i kupaonice, dva kreveta, radnih stolova i ormara te balkona.

Prvi je tjedan u Brnu bio poprilično užurban jer sam zbog kasnijeg dolaska morala što prije prikupiti svu dokumentaciju, a uz to i odlaziti na predavanja. Svaki student prilikom upisa dobije *ISIC* ili međunarodnu studentsku iskaznicu, te *ESN card*, kartica za *Erasmus* studente, kojima seostvaruju

Slika 1. Studentski dom Vinařská– moj dom slijedećih 9 mjeseci

brojni popusti i pogodnosti. Navedeno mi je pripomoglo ostvariti brojna povoljna putovanja (npr. 75% popusta za studente na autobus ili vlak, pa je karta do Beča ili Praga bila svega 7 kuna).

Moja su se predavanja održavala na Filozofskom i Pedagoškom fakultetu, koji su dio Masarykovog sveučilišta. Kolegiji su, koje sam imala na Odjelu za povijest, bili vezani uz balkansku i svjetsku povijest te su se izvodili na češkom jeziku. Ono što me najviše iznenadilo bila je uređenost i modernost kompleksa Filozofskog fakulteta, a pogotovo predavaonica, koje su opremljene tehnologijom. Predavanja na češkom jeziku nisu mi predstavljala veliki problem jer sam većinu sadržaja razumjela, a ono što nisam, mogla sam zaključiti iz konteksta jer mi upravo taj sadržaj predavanja nije bio nepoznat (npr. jugoslavenska povijest). Predavanja su trajala od 1,5 do 2 sata bez pauze, što je ponekad bilo jako naporno, a održavala su se od ponedjeljka do četvrtka, stoga sam vikende uglavnom iskoristila za putovanja. Odjel za povijest ima preko 60 različitih kolegija na češkom i engleskom jeziku, a studenti sami biraju i prijavljuju kolegije preko službene stranice sveučilišta na kojoj još mogu pratiti raspored predavanja, dostupni su im studijski materijali te imaju opciju prijave ispita i slično. Iz nekih je predmeta uvjet za izlazak na ispit bio predaja seminara, pohađanje konferencija i predavanja gostujućih profesora i recenzije pročitanih knjiga. Ispitni rokovi bili su sasvim drugačiji od onih u Zadru. Naime, rokovi traju otprilike mjesec i pol dana, kolegij se može polagati 3 puta, a profesori nude desetak rokova, stoga student prijavljuje ispit kada se osjeća spremnim. Riječ je o efikasnoj organizaciji polaganja ispita jer se studentu nudi mogućnost samostalnog organiziranja vremena i donošenja konačne odluke o spremnosti izlaska na ispit. Također, rokovi su pravilno raspoređeni, a prolaznost je studenata na ispitima visoka. Zbog toga sam uspjela položiti sve kolegije, a ono što mi je dodatno olakšalo polaganje ispita bila je činjenica da profesori koji predaju balkansku povijest razumiju i pričaju hrvatski jezik, pa sam kod njih usmene ispite imala na hrvatskom, a one ispite iz svjetske povijesti na engleskom jeziku.

NEZABORAVAN STUDENTSKI ŽIVOT

Kao što sam već navela, Brno je studentski grad, stoga je i život studenata u njemu poprilično lagodan. Kako je obrazovni sistem drugačiji od onoga u Hrvatskoj, studenti imaju više slobodnoga vremena te su gotovo svi i zaposleni. Također, studentima su dostupna brojna događanja popraćena ranije spomenutim popustima. Na primjer, *ESN MUNI Brno* je organizirao događanja za strane studente svaki tjedan: kvizovi, volontiranje, sportske utakmice, izleti, internacionalne večeri i slično. Sve u svemu, nikada nije bilo dosadno.

Zahvaljujući ovoj razmjeni upoznala sam ljude iz cijeloga svijeta, njihovu kulturu, vježbala jezike i putovala po cijeloj Europi. Pri povratku s mobilnosti, poteškoća u priznavanju kolegija na Odjelu za povijest u Zadru nije bilo. Svima koji žele doživjeti nezaboravno iskustvo, preporučila bih da se prijave na *Erasmus* jer takvu odluku zasigurno neće požaliti.

Slika 2. Dvorište Filozofskog fakulteta koji se sastoji od 4 moderne zgrade i knjižnice